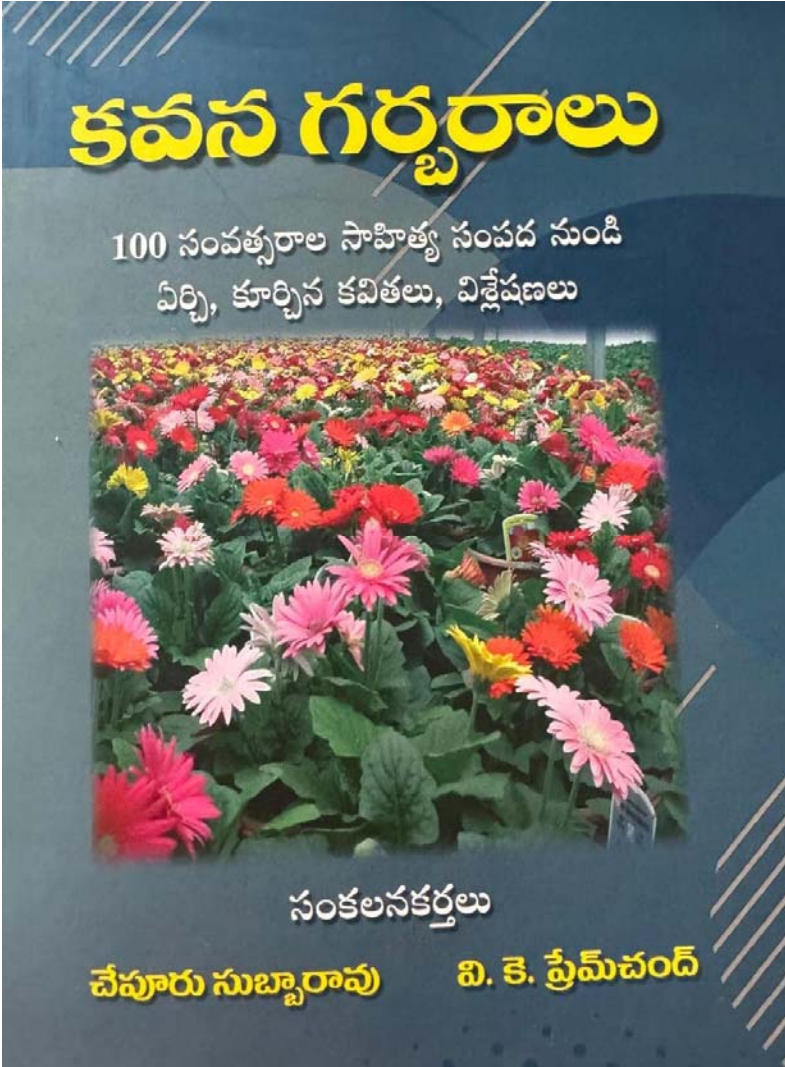

వ్యాస కౌముది

కవన గర్భరాలు

పుస్తక పరిచయం

వందేళ్ళ తెలుగు సాహిత్య సంపద నుంచి ఏర్పి, కూర్చిన కవితల సంకలనం ఈ ఉద్గ్రంథం. వెయ్యిపేజీల ఈ సంకలనంలో గత శతాబ్దంగా తెలుగు కవితా రంగంలో వెలువడిన అనేక కవితలు సాహితీ ప్రయులను అలరిస్తాయి. వందేళ్ళలో తెలుగులో కవిత్వం వ్రాసిన కవుల సంఖ్య కొన్ని వేలు ఉండొచ్చు. అందులో నుంచి 100 మంది కవుల్ని ఎంపిక చేయడమంటే సాహసమే. ఆ ప్రక్రియను అతి సమర్థవంతంగా నిర్వహించారు సంకలనకర్తలు. ఈ సంకలనం అనేక కోణాల్లో తన ప్రత్యేకతను నిలబెట్టుకుంది, చాటుకుంది.

గత శతాబ్దంగా తెలుగు కవిత్వంలో వచ్చిన క్రమ పరిణామం, దశలవారీ కవిత్వ ధోరణులు, ముఖ్యమైన మలుపులకి కారణమైన సాహితీ వేత్తలు, వారి కవిత్వమూ - ఈ కోణంలో కాకుండా, 100 మంది కవుల్ని వారి ఇంటిపేర్లను బట్టి అకారాది క్రమంలో అమర్చడం కూడా ఈ సంకలనం ఒక ప్రత్యేకత. అందుకే

70 ఏళ్ళ క్రిందటి కవి పక్కనే ఐదేళ్ళ క్రిందటి కవి కనిపించవచ్చు. ఉదాహరణకు - అడివి బాపిరాజుగారి వెంటనే అద్దేపల్లి రామమోహనరావుగారు, కొండేపూడి నిర్మలగారి తర్వాత కొనకళ్ళ వెంకటరత్నంగారు, నండూరి సుబ్బారావుగారి పక్కనే నగ్గుమునిగారు పాఠకుల్ని పలకరిస్తారు. ఇది కూడా ఈ సంకలనంలోని ఒక ప్రత్యేకతగా చెప్పుకోవచ్చు.

ఇది ప్రధానంగా కవితా సంకలనమే ఐనా కేవలం కవితలతో సరిపెట్టకుండా - ప్రతి కవితకు ముందు, రచయిత సంక్షిప్త జీవితచరిత్రను పొందుపరిచారు. ప్రతి కవితకూ వ్యాఖ్యానాన్ని కూడా జోడించారు. వ్యాఖ్యానాల్లో సున్నితమైన విమర్శకూడా అక్కడక్కడా తొంగిచూస్తుంది. వీటితో బాటు కొంతమంది రచయితల వ్యక్తిత్వాన్ని అర్థం చేసుకోడానికి వారి 'మనసులోని మాటలు' కూడా ఉటంకించారు. వాటితో బాటు కొంతమంది రచయితల గురించి ప్రముఖ సాహితీ వేత్తల అభిప్రాయలూ ఉన్నాయి. అలాగే కవితలపైన సక్తికరమైన అభిప్రాయాలు ఎవరైనా వ్యక్తీకరించిన సందర్భాలుంటే వాటిని కూడా కవితతో బాటు ప్రచురించారు. ఒక్కో కవితకూ ఇన్ని రకాల ప్రక్రియల్లో సమాచారం చేర్చడానికి సంకలన కర్తలు ఎంత శ్రమపడి ఉంటారో తేలిగ్గా ఊహించవచ్చు. ప్రతి కవితనూ ఒక సమగ్ర స్వరూపంతో పాఠకుడికి అందించడానికి సంకలనకర్తలు చేసిన కృషి ఎంతైనా అభినందనీయం.

ప్రతి కవి గురించిన పరిచయంలో వారి జీవనకాలాన్ని పేర్కొన్నారు కాబట్టి మళ్ళీ ప్రత్యేకంగా ఏ కవిత ఏ సంవత్సరంలో వ్రాశారో లేదా ఏ సంవత్సరంలో ఎక్కడ ప్రచురించబడిందో విడిగా పేర్కొనలేదు. ఆ విధంగా ఒక్కో కవితనూ ఆయా కాలాన్ని బట్టికాక కేవలం కవితాంశను బట్టి హృదయగతం చేసుకునే అవకాశం పాఠకుడుకి లభించింది. కేవలం కవి గురించి, కవిత గురించి అదనపు సమాచారమే కాక ఒక్కోసారి కవితా వస్తువు గురించి కూడా అదనపు సమాచారాన్ని పొందుపరచడం ఈ సంకలనం యొక్క మరో ప్రత్యేకత. ఉదాహరణకు : తనికెళ్ళ భరణిగారు భానుమతిగారి గురించి, సూర్యకాంతంగారి గురించి వ్రాసిన కవితల విభాగంలో భానుమతిగారి గురించి, సూర్యకాంతంగారి గురించి అదనపు సమాచారాన్ని పాఠకులకు అందించారు.

చాలా కవితలకు వాటిల్లోని పదాలకు అర్థాలను కూడా అందించారు. కేవలం సంక్షిప్తమైన పదాలకే కాక, కవిత్వం వ్రాసే లేదా చదివే పాఠకులకు ప్రాథమికంగా తెలియాల్సిన తేలిక పదాలకు కూడా అర్థాలను ఇవ్వడం కూడా ఈ సంకలనం ప్రత్యేకతగా కనిపిస్తుంది. ఇందుమూలంగా కవిత్వంతో, తెలుగుభాషతో అంతగా పరిచయం లేని పాఠకులు కూడా ఆయా కవితల్ని తేలిగ్గా అర్థం చేసుకునే అవకాశం లభిస్తుంది. ఉదాహరణకు: తగుళ్ళ గోపాల్ గారి 'నాన్న గొడ్డలి' కవితలో అర్థాలు ఇచ్చిన పదాలు: జిందగి = జీవితం, చేదోడు వాదోడు = సాయం, పెళుసు = గుళ్ళ బారడం; గోదావరి శర్మగారి 'సందేళ సరసం' కవితలో అర్థాలు ఇచ్చిన పదాలు: ఇస్మితం = విచిత్రం, ఊసు = కబురు మొదలైన సందర్భాలు.

కవితలకు వ్రాసిన వ్యాఖ్యానం (లేదా విశ్లేషణ)లో కూడా కొన్ని చోట్ల ఆంగ్ల పదాలని ఉపయోగించడం వల్ల, తెలుగు భాషలో లోతుగా పరిజ్ఞానంలేని పాఠకులు కూడా ఆయా కవితల్ని సరైన కోణంలో అర్థం చేసుకునే అవకాశం లభిస్తోంది: ఉదాహరణకు: దాశరథిగారి "రమ్మంటే చాలు.." గేయానికి వ్రాసిన వ్యాఖ్యానంలోని కొన్ని వాక్యాలు : గాఢమైన ప్రేమ ఎంతటి All absorbing passion గా జీవితాన్ని నింపుతుందో, ఎంతటి త్యాగశక్తినిస్తుందో రసరంజకంగా తెలియజేసి గీతం. గాలిబ్ గీతాలలోని All passion సు , lilting rhythm ను పుణికి పుచ్చుకున్నది దాశరథి గేయం. మల్లవరపు విశ్వేశ్వరరావు గారి కవితకు ఇచ్చిన వ్యాఖ్యానంలో : మంచి ట్యూన్, సాలూరి రాజేశ్వరరావు కమ్మని కంఠం , పాట మాధుర్యానికి ఒక magical charm ని సంతరింపచేస్తాయి. మాధుర్యం , సంతరింపచేయడం లాంటి తెలుగుపదాల మధ్యలో magical charm లాంటి ఆంగ్లపదాన్ని చేర్చడంతో ఈ విశ్లేషణలక్కూడా ఓ విధమైన ప్రత్యేకత చేకూరింది.

మరికొన్ని కవితలకు వ్రాసిన వ్యాఖ్యానాల్లో కవితలోని వాక్యాలను పునరావృతంచేయడం వల్ల పాఠకుడి దృష్టిని మరొకసారి ఆయా పంక్తులవైపు మళ్ళించినట్లవుతుంది. ఈ కోణంలో కూడా కొన్నికొన్ని కవితల విశ్లేషణలు ప్రత్యేకంగా నిలుస్తున్నాయి.

సిరివెన్నెలగారు ఎప్పుడూ అంటుండే వారు : " నా పాటలు సినిమాని బట్టి కాక తమ సొంతకాళ్ళ మీద నిలబడాలని భావిస్తాను" అని. ఈ సంకలనంలో చోటుచేసుకున్న సిరివెన్నెల గేయాలు "నువ్వెవరైనా .. నేనెవరైనా", " ఎప్పుడూ ఒప్పుకోవద్దురా" ఏ సినిమాలోవో పేర్కొనక పోవడం, ఆయన భావాలకు విలువనిచ్చినట్లయింది. అలాగే సిరివెన్నెలగారి గురించిన పరిచయంలో "ప్రత్యక్షంగా సాహిత్య రచనలు పెద్దగా చేయని సీతారామశాస్త్రి సినీ గేయాలతో సాహిత్యపరమైన గేయ రచయితగా విశిష్టమైన గుర్తింపు పొందారు" అని వ్రాశారు. ఐతే ఇటీవలే వెలువడిన సిరివెన్నెల సమగ్ర సాహిత్యంలో రెండు ప్రత్యేక సంపుటాలు (రెండూ కలిపి దాదాపు వెయ్యి పేజీలు) సిరివెన్నెల ప్రత్యక్షంగా సాహిత్య రచన చేసిన సినిమాయేతర సాహిత్య ప్రక్రియలతో నిండి ఉండడం గమనార్హం. అందులో సిరివెన్నెల సినిమాపాటలతో సంబంధం లేకుండా ఆయన వ్రాసిన అనేక గేయాలు, నృత్యనాటికలు, వ్యాసాలు, కథలు, కవితలు, నాటికలు, మ్యూజింగ్స్ ఉన్నాయి.

100 మంది కవితలు, వాటి విశ్లేషణల తరువాత ఈ సంకలనంలో అనువాద కవితలు, మినీ కవితలు, చమత్కార కవితలు, కొన్ని నూతన కవితా ప్రక్రియలు, జనాదరణ పొందిన కొన్ని జానపద గేయాలు కూడా ఉన్నాయి. వీటిల్లో కూడా ఒకే కవి వ్రాసిన ఖండికల్ని ఒక చోట కాకుండా, వాటిని అక్కడక్కడా చేర్చడం కూడా ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తుంది: ఉదాహరణకు: మినీకవితలు విభాగంలో - గుంటూరు శేషేంద్రశర్మ, శ్రీశ్రీ, సినారె మినీకవితలు ఒక

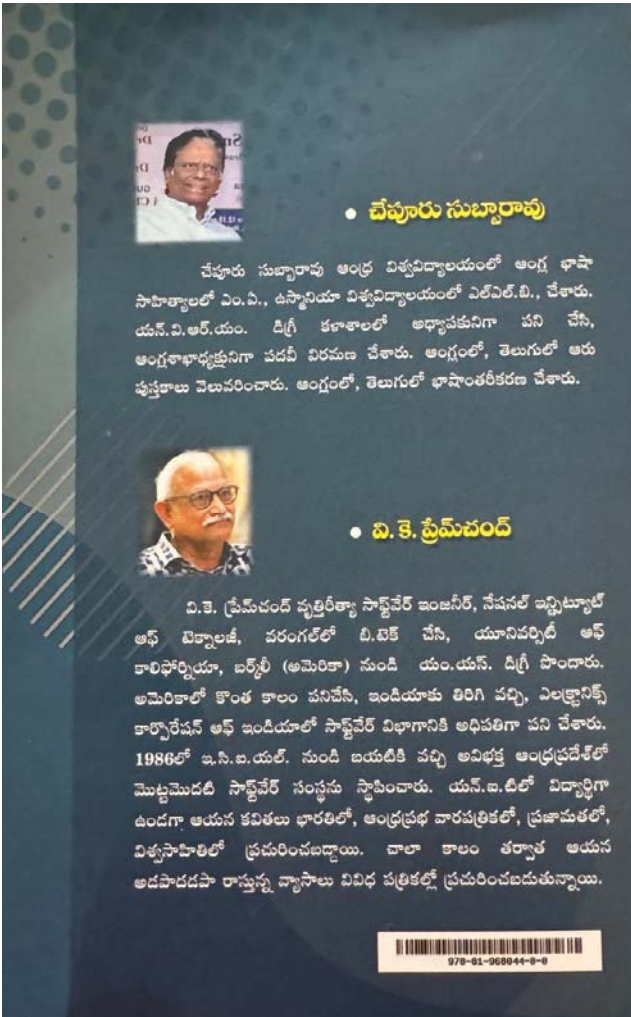
వరుసలో కాక మిగతా కవుల కవితలతో కలిసి అక్కడక్కడా కనిపిస్తాయి. చంద్రబోస్ గారి సినిమా పాటలోని పల్లవిని మినీకవితల విభాగంలో చేర్చడం కూడా ప్రత్యేకంగా అగుపిస్తోంది.

"కొన్ని కవితల్ని ఏరినప్పుడు, కొన్ని కవితల్ని వదలడం తప్పదు" అని ముందుమాటలో సంకలనకర్తలు స్పష్టం చేశారు కాబట్టి శ్రీరంగం నారాయణబాబు, అవంత్య సోమసుందర్, రెంటాల గోపాలకృష్ణలాంటి ప్రముఖకవుల కవితలు ఈ సంకలనంలో చోటు చేసుకోలేకపోయాయని ఎత్తి చూపాల్సిన అవసరం లేదు.

కవితల విభాగాలన్నీ పూర్తయ్యాక - దాదాపు యాభై పేజీల్లో కొన్ని కవితా పురస్కారాలు, వాటి నేపథ్యం, వాటి స్వీకర్తలు - ఈ వివరాలు కూడా ఇచ్చారు.

ఈ సంకలనం శీర్షికలోని 'గర్భాలు' పదానికి సంకలనకర్తలు ముందుమాటలో వివరణ ఇచ్చినట్లు ఈ గ్రంథంలోని కవితలన్నీ వివిధ వర్ణాలతో వికసించిన, వివిధ సుగంధాలతో పరిమళించిన సుమాయి..!

సంకలన కర్తలు చేపూరు సుబ్బారావుగారు, వి.కె.ప్రేమ్చంద్ గారు శతధా అభినందనీయులు..!!

For Copies

V.K.Premchand

102, B-Block

Sri Nilaya Asian Manor

Road No. 2, Banjara Hills

Hyderabad – 500 034

Mobile : 984 805 2486